

แอร์เอเชียรุกคืบตลาดใหญ่เวียดนาม คลุมน่านฟ้าจีน-อนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

ผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์ - หลังพยายามมา 5 ปี แผนการใหญ่ของแอร์เอเชีย สายการบินต้นทุนต่ำใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก็ใกล้ความจริงอีกขั้นหนึ่ง เมื่อรัฐบาลเวียดนามยอมเปิดไฟเขียว ให้เข้าร่วมทุนกับสายการบินเอกชนแห่งใหม่ โดยไม่ฟังเสียงค้านของสายการบินแห่งชาติ

แต่คนวงในอุตสาหกรรมนี้กล่าวว่า แอร์เอเชียจะไม่หยุดอยู่แค่นี้เวียดนาม แต่กำลังรุกคืบครั้งใหญ่เข้าสู่ตลาดจีนและอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงทั้งหมด

แอร์เอเชียจากมาเลเซียประกาศในเดือนมี.ค.ว่า กำลังเจรจาซื้อหุ้น 30% ในเวียดนามแอร์ (VietJet Air) สายการบินที่เอกชนถือหุ้น 100% แห่งที่ 2 ในเวียดนาม และจะเริ่มบินให้บริการเดือน พ.ค.นี้ ท่ามกลางการคัดค้านจากเวียดนามแอร์ไลน์ส์เจ้าถิ่น

กระทรวงขนส่งเวียดนามแถลงในสัปดาห์ต้นเดือน เม.ย.ว่า ไม่มีข้อกฎหมายใดห้ามสายการบินต่างชาติเข้าถือหุ้นสายการบินในเวียดนาม โดยยกตัวอย่างแคว้นควีนส์แลนด์ (Qantas) จากออสเตรเลียที่ถือหุ้น 27% ในเจ็ตสตาร์แปซิฟิก และกำลังจะเพิ่มขึ้นเป็น 30% เช่นกัน

ถ้าหากทุกอย่างดำเนินไปตามนี้ เวียดนามก็จะมีสายการบินต้นทุนต่ำใหม่ชื่อ "เวียดนามแอร์เอเชีย" (VietJet AirAsia) ซึ่งจะได้อัปเกรดสิทธิ์ หลังจากล่าช้ามาตั้งแต่ปลายปีที่แล้ว

การรุกคืบของแอร์เอเชียทำให้แผนการแปรรูปสายการบินวาลโก (Vietnam Air Service Co) ของเวียดนามแอร์ไลน์ส์ ยุ่งยากซับซ้อนยิ่งขึ้น

เวียดนามแอร์ไลน์ส์ประกาศก่อนหน้านี้จะนำ VASCO เข้าตลาดหลักทรัพย์โฮจิมินห์ จำกัดอยู่ประมาณ 20% และริเบรนดีให้เป็นสายการบินต้นทุนต่ำอีกแห่งหนึ่ง จากที่ให้บริการบินแบบเช่าเหมาลำในขณะนี้

เวียดนามแอร์ไลน์ส์กำหนดสิ่งถึงรัฐบาลในปลายเดือน มี.ค. ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ แต่อ้างถึงแผนการตลาดกับเจ็ตสตาร์แปซิฟิก โดยระบุว่า "...ด้วยแผนการที่จะเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับเจ็ตสตาร์เพื่อจัดตั้งเป็นพันธมิตร บนพื้นฐานความร่วมมือด้านต้นทุน... การเข้าถึงทุนในเวียดนาม

เจ็ตแอร์ของแอร์เอเชียเป็นความกังวลอันใหญ่หลวง สำหรับตลาดการบินเวียดนาม"

แต่นายฝีมกวีเตียว (Pham Quy Tieu) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงขนส่ง รายงานต่อคณะรัฐมนตรีว่า ไม่มีข้อกฎหมายใดห้าม และแอร์เอเชียสามารถเข้าถึงทุนในสายการบินต้นทุนต่ำของเวียดนามได้ไม่เกิน 30% เช่นเดียวกับนักลงทุนเอกชนรายอื่น ตามเกณฑ์ระบุไว้ในกฎหมายการบินพลเรือนปี 2549

เวียดนามที่มีประชากรเกือบ 87 ล้านคน เป็นตลาดการบินที่แย่งวอนเอาการสำหรับอุตสาหกรรมนี้ ผู้บริหารอินโดไชนาแอร์ไลน์ส์สายการบินต้นทุนต่ำของเอกชนแห่งแรกที่พับฐานไปแล้ว

เคยกล่าวว่า ขอเพียงชาวเวียดนามเดินทางด้วยเครื่องบินเพียง 1 ล้านคนต่อปีเท่านั้น "ทุกฝ่ายก็จะแฮปปี้"

สำหรับแอร์เอเชีย ถ้าหากแผนการร่วมทุนก่อตั้งสายการบินในเวียดนามประสบความสำเร็จ ก็จะเป็นการสร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่

นับตั้งแต่เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกในเดือน ม.ค.2550 เวียดนามได้ทยอยเปิดตลาดเป็นลำดับ เริ่มออกใบอนุญาตให้สายการบินเอกชนในปี 2550 โดยอินโดไชนาแอร์เป็นแห่งแรก เวียดนามแอร์เป็นแห่งที่ 2 กับ แม็กองแอร์ไลน์ส์ (Mekong Airlines) ซึ่งมีกำหนดจะต้องเปิดบินในต้นปีนี้เช่นเดียวกัน เป็นอันดับ 3

รัฐบาลเวียดนามถูกวิพากษ์วิจารณ์ตลอดมา เรื่องตัวเครื่องบินราคาแพงเกินเหตุ เนื่องจากปล่อยให้สายการบินต่างชาติผูกขาดตลาดในประเทศ

ปี 2550 รัฐบาลเปิดทางให้สายการบินจากออสเตรเลียเข้าช่วยฟื้นฟูสายการบินแปซิฟิกแอร์ไลน์ส์ที่มีฐานะย่ำแย่ โดยให้ถือหุ้น 27% และรัฐวิสาหกิจเพื่อการร่วมทุนของกระทรวงการคลังถือหุ้นใหญ่อยู่เช่นเดิม ซึ่งได้ทำให้เกิดสายการ

ต้นทุนต่ำขึ้นมาแห่งแรกและใช้ชื่อ "เจ็ตสตาร์" นำหน้า ตามชื่อสายการบินต้นทุนต่ำของแคว้นควีนส์แลนด์ ในช่วงปีดังกล่าว แอร์เอเชียก็เช่นเดียวกันกับสายการบินโลว์คอสต์อื่นๆ ที่บินเข้าสู่เวียดนามด้วยความประสงค์จะเข้าเจาะตลาดใหญ่ นครโฮจิมินห์ให้ได้ และแอร์เอเชียได้เพียรพยายามในเรื่องนี้มาตั้งแต่ปี 2548 เมื่อเริ่มเปิดบินเข้าชานอัย

ในเดือน ก.ย.2550 ดาโตะโทนี่ เฟร์นันเดซ (Tony Fernandez) ซีอีโอของของแอร์เอเชียแถลงในกัวลาลัมเปอร์ว่า ได้เซ็นบันทึกช่วยจำฉบับหนึ่งกับกลุ่มบริษัทต่อเรือใหญ่ที่สุดของเวียดนามคือ วินาชิน (Vinashin) เพื่อจัดตั้งสายการบินต้นทุนต่ำ "วินาแอร์เอเชีย" (VinaAsia) ขึ้นมาโดยฝ่ายเวียดนามถือหุ้นใหญ่ 70% และแอร์เอเชียจะลงทุนประมาณ 30 ล้านดอลลาร์ในสายการบินใหม่นี้

ในเดือนต.ค.สื่อของทางการเวียดนามรายงานว่า สายการบินวินาแอร์เอเชียไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาล ไม่มีการแถลงเหตุผลที่ชัดเจน แต่เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า เวียดนามแอร์ไลน์ส์อยู่เบื้องหลัง

โฮจิมินห์เป็นศูนย์กลางธุรกิจและการลงทุนที่ใหญ่ที่สุด เป็นศูนย์กลางที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้ ซึ่งจะมีการก่อสร้างท่าอากาศยานนานาชาติแห่งใหม่ ที่เวียดนามกล่าวว่าเทียบชั้นสนามบินสุวรรณภูมิของไทย หรือซางงิงในสิงคโปร์ และจะให้ท่าอากาศยานเตินเซินญัต (Tan Son Nhat) ในปัจจุบันเป็นฮับการบินในประเทศ

นักวิเคราะห์กล่าวว่า ถ้าหากการแผนการเวียดนามแอร์เอเชียประสบความสำเร็จ เวียดนามก็จะกลายเป็นฐานการบินต้นทุนต่ำใหญ่ที่สุดในการรุกคืบเข้าสู่ตลาดใหญ่จีนและอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง